

ARCHIWUM UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

ZESPÓŁ:

Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego 1849-1945

SYGNATURA:

WF II 504 – Teczki akt doktorskich podania o dopuszczenie do egzaminów ścisłych, ocena pracy, załączniki 1860-1945

SYGNATURA OBIEKTU:

WF II 504 – Zihni Abdullah

DIGITALIZACJA:

Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego

2024 r.

1. NR ARCHIWUM: 805	2. NAZWA ARCHIWUM: Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego	
3. NAZWA ZESPOŁU: Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego 1849-1945 (WF II)		
4. NR ZESPOŁU: 17	5. SYGNATURA OBIEKTU: WF II 504 – Zihni Abdullah	
6. LICZBA STRON/KART: 14		7. LICZBA SKANÓW: 14
8. DATA WYKONANIA: 2024	9. NAZWA PRACOWNI: Archiwum UJ	10. WYKONAWCA KOPII CYFROWYCH: Anita Kwaśniak
11. UWAGI: -		

Orientat.

Prof. Kowalski
" Stojanowski

Do

Dziękuję Władze Filozoficznego
Uniwersytetu Jagiellońskiego
w Krakowie

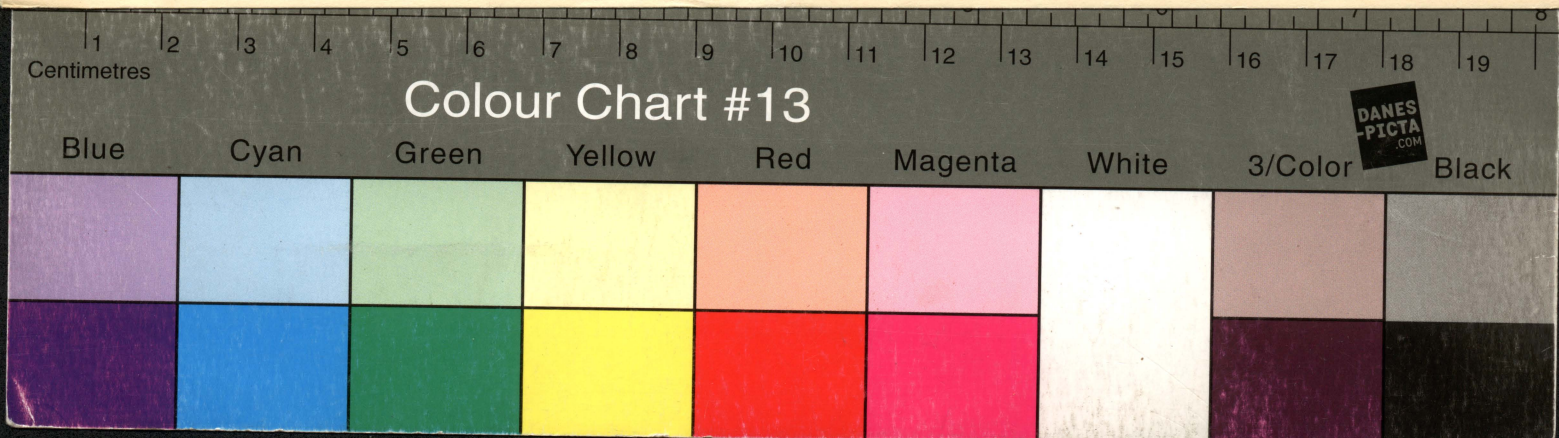
Podpisany uprasza o dopuszczenie do egzaminów ścisłych (rygoratów) z zaledwie języków
uniwersyteckich celem osiągnięcia stopnia
doktora filozofii. Na poparcie swej prośby załącza

- 1) Paszport
- 2) Dyplom ukończenia uniwersytetu w Stanbule
- 3) Indeks Uniwersytetu Jagiellońskiego
- 4) Prace p. t.: "Krymskich
Jana Karłowicza, wiersze i opowiadań
i historyczny."

Kraków 28. X. 1932

Abdullah Lidni

Kraków ul. Szlak 41 m. 8

L. 2158/32

W Krakowie, dnia 29. października 1932 r.

JW Panom Profesorom:

dr. Kowalskiemu
" ~~Rzadkowskiemu~~
" ~~Konopczyńskiemu~~

przesyłam podanie p. Abdulacha ZIHINA

z prośbą o wydanie opinii na piśmie

czy na podstawie załączonej pracy

można kandydata dopuścić do rygorozów.-

Dziekan Wydziału Filozoficznego:

J. Jachimowski

Indeks dyplomu ^(dokument Udziału AR:DP) w wyroczysku

Dr. Jachimowski

Przebieg odbył się
dnia 12 stycznia 1933
Prezenter: Prof. Jachimowski
Dzielnik: " Jachimowski
Promotor: " Jachimowski

Abdullah Zihni
prosi o dopuszczenie do
egzaminów ścisłych
z zakresu języków
wschodnich.

Ocena pracy p. Abdullaha Fihni.

W pracy p.t. „Zarłyki tatarskie z okresu panowania Janna Kasimiersa” opracował p. Abdullah Fihni dwadzieście pięć dokumentów krymsko-tatarskich, przechowywanych w zbiorach polskich, głównie w muzeum XX. Czartoryskich w Krakowie, poza tem w Archiwum Głównem w Warszawie i w Archiwum Kórnickiem. Są to listy w sprawach politycznych, pisane bądźto przez Chanów krymskich, bądź przez następców tronu („Kaigor” i „Nureddin”) lub wielkich wezyrów, do króla polskiego, kanclerza lub innych dostojników polskich.

Treść ich dotyczy różnorodnych stosunków politycznych polsko-tatarskich, porusza jednak również o stosunki z Kozakami, z Moskwą, z Turcją i Siedmiogrodem.

Tekst dokumentów odczytał p. Fihni z oryginałów i podał w transkrypcji na zwykłym kursywie arabskiej. Ponieważ pismo dokumentów następuje dość znaczne trudności przy odcyfrowaniu, odczytanie ich poprawne stanowi już samo przez się duży krok naprzód w kwestji zrozumienia treści.

Każdy dokument zaopatrzył autor rozprawą w dosłowny przekład polski, naogół wierny. Całość poprzedza wstęp, ujmujący wyniki zarówno językowe jak historyczne.

Przedwstępkiem określa autor język dokumentów. Jest to język osmański-turecki z licznymi naleciałościami północno-tureckimi, właściwymi Krymowi. Zwłaszcza bardziej konwencjonalne wstępy dokumentów, jak formuły wstępne, tytułatura piszących i adresatów, obfitują w formy północnotureckie, dokładniej kiptackie. Obok tego rozwódził p. Fihni nad osobliwostkami ortograficznymi, fonetycznymi, morfologicznymi i syntaktycznymi języka dokumentów. Ustalenie ówczesnej wymowy jest bardzo trudne, ponieważ pismo arabskie daje tylko niedokładny obraz brzmienia i ponieważ trzeba się liczyć z piśmienną tradycją, postępującą z dużym opóźnieniem za zmianami językowymi.

Wstępnie zatytułowanym „dyplomatyka jarłyków” zastanawia się autor nad zewnętrzną formą dokumentów, papierem, wymiarami, sposobem umieszczania znaków chanich turgu i bajty, nad formułkami wstępnymi, przestrzeganiem w korespondencji, nad tytułami tak piszącego jak i adresata. Stara się też ustalić znaczenie i etymologię pewnych charakterystycznych wyrazów, terminów technicznych i imion własnych, spotykanych w tytułach chana (jarłyk, bajsa, niŋ jurt, Tawkeć, Tat, Tura, Karećy, Şirin, Kaŋga i t. d.)

Dotyc' dużo nowego materiału przynosi wstęp poświęcony zwyczajom kulturalnym i stosunkach dyplomatycznym polsko-tatarskich XVIII wieku. Wzmaga się na autorowi nazwy i rodzaj podarunków i opisał składanych władcy tatarskiemu w celu zapewnienia sobie jego przyjaźni.

Ostatni wstęp jest dość pobieżnym szkicem historycznym stosunków politycznych polsko-tatarskich, od początków chanatu krymskiego aż po koniec panowania Jana Kazimierza, ze szczególnym uwzględnieniem okresu panowania tego króla.

Praca p. Żelniego przedstawia duże braki. Za największy uważam słaby znajomość literatury naukowej Zachodniej, zarówno językowej jak historycznej. Dokładność w ustalaniu faktów i wyliczaniu z nich wniosków przedstawia też duże niedociągnięcia. Pozwogólnym dokumentem brak komentarza szczegółowego. Zapomoc, dokładnej analizy filologicznej dałoby się z treści dokumentów wydobyć znacznie więcej ciekawych szczegółów niż to czyni autor.

To kompletnie niedociągnięcia: braki tłumaczyłoby sobie można faktem, że autor, wychowanek szkół tureckich, nie przyzwyczaił sobie jeszcze do superiorności europejskich metod pracy. Nie zna też języków Zachodnich, a językiem polskim nie włada jeszcze do końca, co odbija się niekorzystnie na sposobie wyrażenia myśli.

Jeżeli mimo to skłonny jestem uważać przedmiotową pracę za dostateczną, jako dysertację dokładową przy egzaminie dawnego typu, to wynika to z następujących powodów:

- 1° autor wykazał, że umie korzystać z źródeł wschodnich
- 2° opracowanie superiornie dotychczas niewypraskanych źródeł archiwalnych tatarskich wzbogaca wiedzę szeregiem nowych faktów zarówno językowych jak i historyczno-kulturalnych,

7

3° autor, o ile osiągnie stopień doktora filozofii, ma zamiar wykorzystać go w Turcji, gdzie z natury rzeczy stanie się propagatorem kultury polskiej, i które zabudowaniem się «ciężu obywatela» Krakowie.

4° poziom pracy p. Żilniewicza nie jest bynajmniej niższy od tego, jakiego normalnie wymagają od cudzoziemców pochodzenia orientального w uniwersytetach zachodnioeuropejskich.

Zwracając to wszystko stawiam wniosek o przyjęcie pracy p. Żilniewicza jako pracy doktorskiej i o doposażenie go do egzaminów ścisłych z zakresu filologii muzeumoznawczej.

Kraków, dnia 20 listopada 1932

Prof. Dr. Tadeusz Kowalczyk

Przygłaszam się w zupełności do oceny
pracy, uwzględniając jej obiektywne za-
równa dodatnie jak ujemne strony rozprawy.
Kraków 25 listopada 32.

Prof. Jan M. Roprowski

L. 2939/32

PROTOKÓŁ

dwu-godzinnego rygorozum z języków m u z u ł m a ń s k i c h
z p. Abdullah Z i h n i n e m odbytego dnia 5. grudnia 1932 r.

O b e c n i :

Przewodniczący: Dziekan Prof. Dr. Jachimecki.

Egzaminatorowie: " " Rozwadowski

" " Kowalski

Egzamin rozpoczął o godz. 10:00 Prof. Dr. Kowalski
i egzaminował do godz. 11:00 następnie egzaminował Prof.
Dr. Rozwadowski do godz. 12:00.

Komisja Egzaminacyjna uznała wynik egzaminu za: dostateczny

d. j. w.

Prof. Jan M. Rozwadowski
Jadema Kowalski

J. Kowalski
Rozwadowski

L. 32 65/32

PROTOKÓŁ

jednogodzinnego rygorozum

z filozofii

z p. Abdullachem Z I H N I N E M

odbytego dnia 30. grudnia 1932 r.

O b e c n i:

Przewodniczący: Dziekan Prof. dr. Jachinecki

Egzaminatorowie: " " Heinrich

" " Barbowski

Egzamin rozpoczął o godz. 9.00 Prof. dr. Heinrich

i egzaminował do godz. 9.30 następnie egzaminował

Prof. dr. Barbowski do godz. 10.00.

Komisja Egzaminacyjna ukończyła wyniki egzaminu: za:

d. j. w.

Podpisy: dostateczny

Zdrużaja chine

Heinrich
J. Barbowski

Do

Dziękamatu

Wydziału Filozoficznego
Uniw. Jagiell.

Proszę uprzejmie o wyprzeżenie mej
pracy doktorskiej p. t. „Kilka artykułów z gawęd
Jana Karłowicza” o celu porobienia pewnych
poprawek i ewentualnego przygotowania
pracy do druku. Exemplarz pracy xuroć
w przeciągu miesiąca.

Dr. Abdullah Zihni

Próbę p. dr. Zihniego podpisano

T. Kowalczyk

Jakoś 23. I. 1933.

Zezwalam na wydanie —
Zdzisław Jachimczak

